

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 25 czerwca 2015 r. (*)

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Rozporządzenie (WE) nr 842/2006 – Szkolenia i certyfikacja – Obowiązek powiadomienia – Sankcje – Rozporządzenia (WE) nr 303/2008, (WE) nr 304/2008, (WE) nr 305/2008, (WE) nr 306/2008, (WE) nr 307/2008 i (WE) nr 308/2008

W sprawie C-303/14

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 258 TFUE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 24 czerwca 2014 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez K. Mifsuda-Bonniciego oraz K. Herrmann, działających w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca,

przeciwko

Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentowanej przez B. Majczyńską, działającego w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: S. Rodin, prezes izby, A. Borg Barthet (sprawozdawca) i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 W skardze Komisja Europejska zwraca się do Trybunału o stwierdzenie, że nie podając jej wymaganych informacji w zakresie:

- jednostek certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, a także nazw certyfikatów wydawanych personelowi i przedsiębiorstwom, zaangażowanym w działania związane z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz
- przepisów krajowych dotyczących sankcji za naruszenie przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz.U. L 161, s. 1),

Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 5 ust. 2 i art. 13 ust. 2 tego rozporządzenia, art. 12 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 303/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających fluorowane gazy cieplarniane (Dz.U. L 92, s. 3), art. 12 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 304/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz.U. L 92, s. 12), art. 7 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 305/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z rozdzielnic wysokiego napięcia (Dz.U. L 92, s. 17), art. 6 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 306/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku rozpuszczalników na bazie fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń (Dz.U. L 92, s. 21), art. 4 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 307/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania w zakresie programów szkoleniowych oraz warunki wzajemnego uznawania zaświadczeń o odbytych szkoleniach dla personelu w odniesieniu do wykorzystywanych w niektórych pojazdach silnikowych systemów klimatyzacyjnych zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz.U. L 92, s. 25), a także art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 308/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r.

określającego zgodnie z rozporządzeniem nr 842/2006 formę powiadamiania o programach szkoleń i certyfikacji państw członkowskich (Dz.U. L 92, s. 28).

Ramy prawne

2 Artykuł 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 842/2006 przewiduje:

„1. Do dnia 4 lipca 2007 r. na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich oraz w porozumieniu z odpowiednimi sektorami ustanawia się, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 12 ust. 2, minimalne wymagania i warunki wzajemnego uznawania w odniesieniu do programów szkoleniowych i certyfikacji zarówno dla przedsiębiorstw, jak i odpowiedniego personelu, zaangażowanych w instalację, konserwację i serwisowanie urządzeń i systemów objętych art. 3 ust. 1 oraz dla personelu zaangażowanego w działania, o których mowa w art. 3 i 4.

2. Do dnia 4 lipca 2008 r. państwa członkowskie ustalają lub dostosowują swoje wymagania dotyczące szkoleń i certyfikacji, na podstawie minimalnych wymagań, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o swoich programach szkoleń i certyfikacji. Państwa członkowskie uznają certyfikaty wystawione w innym państwie członkowskim i nie ograniczają swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości z powodów związanych z certyfikatami wystawionymi w innym państwie członkowskim”.

3 W dniu 2 kwietnia 2008 r. Komisja przyjęła na mocy art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 842/2006 sześć rozporządzeń. Rozporządzenia te przewidują obowiązki powiadomienia w zakresie certyfikatów z dziedzin, których dotyczą.

4 Artykuł 12 ust. 3 rozporządzenia nr 303/2008 stanowi:

„Do dnia 4 stycznia 2009 r. państwa członkowskie podają Komisji nazwy i dane teleadresowe jednostek certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, podlegających przepisom art. 10, oraz nazwy certyfikatów dla personelu spełniającego wymagania art. 5 i [dla] przedsiębiorstw spełniających wymagania art. 8, zgodnie ze wzorem ustanowionym w rozporządzeniu (WE) nr 308/2008”.

5 Zgodnie z art. 12 ust. 3 rozporządzenia nr 304/2008:

„Do dnia 4 stycznia 2009 r. państwa członkowskie podają Komisji nazwy i dane teleadresowe jednostek certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, podlegających przepisom art. 10, oraz nazwy certyfikatów dla personelu spełniającego wymagania art. 5 i [dla] przedsiębiorstw spełniających wymagania art. 8, zgodnie ze wzorem ustanowionym w rozporządzeniu (WE) nr 308/2008”.

6 Artykuł 7 ust. 1 rozporządzenia nr 305/2008 przewiduje:

„Do dnia 4 stycznia 2009 r. państwa członkowskie podają Komisji nazwy i dane teleadresowe jednostek certyfikujących personel, podlegających przepisom art. 5, oraz nazwy certyfikatów dla personelu spełniającego wymagania art. 4, zgodnie ze wzorem ustanowionym w rozporządzeniu (WE) nr 308/2008”.

7 Artykuł 6 ust. 1 rozporządzenia nr 306/2008 stanowi:

„Do dnia 4 stycznia 2009 r. państwa członkowskie podają Komisji nazwy i dane teleadresowe jednostek certyfikujących personel, podlegających przepisom art. 4, oraz nazwy certyfikatów dla personelu spełniającego wymagania art. 3, zgodnie ze wzorem ustanowionym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 308/2008”.

8 Zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 307/2008:

„Do dnia 4 stycznia 2009 r. państwa członkowskie podają Komisji nazwy i dane teleadresowe jednostek wydających zaświadczenia określonych w art. 3 ust. 1 oraz nazwy [wydawanych personelowi] zaświadczeń o odbytym szkoleniu, spełniających wymagania zawarte w art. 3 ust. 2 i załączniku, zgodnie ze wzorem ustanowionym w rozporządzeniu (WE) nr 308/2008”.

9 Artykuł 1 rozporządzenia nr 308/2008 przewiduje, że w celu dokonania powiadomień, o których mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 842/2006, państwa członkowskie stosują standardowe formularze znajdujące się w załącznikach do tego rozporządzenia.

10 Ponadto w celu zapewnienia niezbędnej skuteczności rozporządzenia nr 842/2006 w art. 13 tego rozporządzenia prawodawca Unii nałożył na państwa członkowskie następujące obowiązki:

„1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie

niezbędne środki, aby przepisy te zostały wprowadzone w życie. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję do dnia 4 lipca 2008 r. o przepisach dotyczących sankcji oraz niezwłocznie informują ją o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących tych przepisów”.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

11 Nie otrzymawszy wymaganych na podstawie rozporządzeń nr 303/2008, nr 304/2008, nr 305/2008, nr 306/2008, nr 307/2008 i nr 308/2008 informacji w zakresie jednostek certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, a także nazw certyfikatów wydawanych personelowi i przedsiębiorstwom zaangażowanym w działania związane z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi, ani informacji o przepisach krajowych dotyczących sankcji za naruszenie przepisów rozporządzenia nr 842/2006, Komisja wszczęła postępowanie w trybie art. 258 TFUE.

12 Pismem z dnia 30 kwietnia 2012 r. Komisja wezwała Rzeczpospolitą Polską do przedstawienia uwag w przedmiocie zarzutów dotyczących uchybienia jej obowiązkom wynikającym z art. 5 ust. 2 i art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 842/2006, art. 12 ust. 3 zarówno rozporządzenia nr 303/2008, jak i nr 304/2008, art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 305/2008, art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 306/2008, art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 307/2008 i art. 1 rozporządzenia nr 308/2008.

13 Pismem z dnia 27 czerwca 2012 r. Rzeczpospolita Polska wskazała, że przewidziane w rozporządzeniach nr 303/2008 i nr 304/2008 minimalne wymagania odnoszące się do kwalifikacji różnych kategorii personelu są już w Polsce spełnione poprzez nałożenie na różne kategorie personelu obowiązku uzyskania świadectwa kwalifikacji na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową. Rzeczpospolita Polska podjęła także intensywne działania mające na celu jak najszybsze wypełnienie zobowiązań nałożonych na nią przez rozporządzenie nr 842/2006 oraz rozporządzenia nr 303/2008, nr 304/2008, nr 305/2008, nr 306/2008, nr 307/2008 i nr 308/2008.

14 W związku z tym, że Komisja nie otrzymała informacji o przepisach ustanawiających sankcje w rozumieniu art. 13 rozporządzenia nr 842/2006 oraz nie została powiadomiona o jednostkach certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, a także o nazwach certyfikatów dla personelu i przedsiębiorstw, instytucja ta – pismem z dnia 22 listopada 2012 r. – wydała uzasadnioną opinię, w której przypomniała Rzeczypospolitej Polskiej, że w związku z upływem terminów i utrzymującym się uchybieniem w postaci braku powiadomienia o stosownych przepisach oraz nieprzekazania wymaganych informacji państwo to uchybiło

zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy art. 5 ust. 2 i art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 842/2006 w związku z art. 12 ust. 3 rozporządzenia nr 303/2008, art. 12 ust. 3 rozporządzenia nr 304/2008, art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 305/2008, art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 306/2008, art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 307/2008 i art. 1 rozporządzenia nr 308/2008, a także wezwała to państwo członkowskie do podjęcia działań niezbędnych do zastosowania się do uzasadnionej opinii w terminie dwóch miesięcy od dnia jej doręczenia.

15 W udzielonej w piśmie z dnia 22 stycznia 2013 r. odpowiedzi na wspomnianą uzasadnioną opinię Rzeczpospolita Polska poinformowała, że główną przyczyną opóźnienia w wypełnieniu wskazanych zobowiązań jest złożoność zagadnienia oraz duży stopień skomplikowania technicznego stosownej materii ustawowej, co wymaga przeprowadzenia dodatkowych konsultacji projektu ustawy w celu określenia zasad krajowego systemu certyfikacji osób i przedsiębiorstw w dziedzinach podlegających certyfikacji. Ponadto Rzeczpospolita Polska podała Komisji harmonogram prac legislacyjnych nad tym projektem ustawy, który przewiduje wejście w życie tej ustawy w czerwcu 2013 r.

16 Uznawszy te odpowiedzi za niesatysfakcjonujące, Komisja postanowiła wnieść niniejszą skargę.

W przedmiocie skargi

W przedmiocie zarzutu pierwszego opartego na braku podania wymaganych informacji o jednostkach certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, a także o nazwach certyfikatów wydawanych personelowi i przedsiębiorstwom zaangażowanym w działania związane z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi

17 W odniesieniu do zarzutu pierwszego Rzeczpospolita Polska nie kwestionuje zarzucanego jej uchybienia. Zauważa jednak, że obecnie finalizuje ona proces zmian w ustawodawstwie krajowym mających na celu kompleksowe uregulowanie kwestii dotyczących obowiązków podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi substancjami i gazami oraz produktami, urządzeniami, gaśnicami i systemami zawierającymi te środki.

18 W tym zakresie wystarczy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem ocena wystąpienia uchybienia powinna być dokonywana według stanu faktycznego w państwie członkowskim w chwili upływu terminu określonego w uzasadnionej opinii, a zmiany, które nastąpiły w okresie późniejszym, nie mogą być uwzględniane przez Trybunał (zob. w szczególności wyrok Komisja/Dania, C-190/14, EU:C:2014:2341, pkt 15 i przytoczone tam orzecznictwo).

19 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że przed upływem terminu określonego w uzasadnionej opinii Rzeczpospolita Polska nie przekazała Komisji wymaganych informacji.

20 W tych okolicznościach zarzut pierwszy Komisji należy uznać za zasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego opartego na braku podania wymaganych informacji o przepisach krajowych dotyczących sankcji za naruszenie przepisów rozporządzenia nr 842/2006

21 Należy zauważyć, że w niniejszej sprawie nie zakwestionowano tego, że do dnia upływu określonego w uzasadnionej opinii terminu Komisja nie została powiadomiona o przepisach krajowych dotyczących sankcji za naruszenie rozporządzenia nr 842/2006. Rzeczpospolita Polska ograniczyła się bowiem do wyjaśnienia, że prawo krajowe w rzeczywistości przewiduje – zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 842/2006 – sankcje za naruszenie przepisów tego rozporządzenia.

22 Należy zatem stwierdzić, że zgodnie z przywołanym w pkt 18 niniejszego wyroku orzecnictwem zarzut drugi Komisji jest zasadny.

23 W konsekwencji należy uznać, że w wyniku niepodania Komisji wymaganych informacji w zakresie jednostek certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, a także nazw certyfikatów wydawanych personelowi i przedsiębiorstwom, zaangażowanym w działania związane z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz informacji o przepisach krajowych dotyczących sankcji za naruszenie przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 5 ust. 2 i art. 13 ust. 2 tego rozporządzenia, art. 12 ust. 3 rozporządzenia nr 303/2008, art. 12 ust. 3 rozporządzenia nr 304/2008, art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 305/2008, art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 306/2008, art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 307/2008, a także art. 1 rozporządzenia nr 308/2008.

W przedmiocie kosztów

24 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Rzeczypospolitej Polskiej kosztami postępowania, a Rzeczpospolita Polska przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

1) W wyniku niepodania Komisji Europejskiej wymaganych informacji w zakresie jednostek certyfikujących personel i przedsiębiorstwa, a także nazw certyfikatów wydawanych personelowi i przedsiębiorstwom, zaangażowanym w działania związane z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz informacji o przepisach krajowych dotyczących sankcji za naruszenie przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 5 ust. 2 i art. 13 ust. 2 tego rozporządzenia, art. 12 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 303/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających fluorowane gazy cieplarniane, art. 12 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 304/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane, art. 7 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 305/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z rozdzielnic wysokiego napięcia, art. 6 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 306/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania i warunki wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku rozpuszczalników na bazie fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, art. 4 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 307/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiającego na mocy rozporządzenia nr 842/2006 minimalne wymagania w zakresie programów szkoleniowych oraz warunki wzajemnego uznawania zaświadczeń o odbytych szkoleniach dla personelu w odniesieniu do wykorzystywanych w niektórych pojazdach silnikowych systemów klimatyzacyjnych zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane, a także art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 308/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. określającego zgodnie z rozporządzeniem nr 842/2006 formę powiadamiania o programach szkoleń i certyfikacji państw członkowskich.

2) Rzeczpospolita Polska zostaje obciążona kosztami postępowania.

Podpisy

* Język postępowania: polski.